

[Rager.]

at købe hos en Mand, som er Formand for en Organisation, der indtager et fornuftigt Standpunkt. Det var jo kønt, om Grundejerforeningen paa Frederiksberg advarede, og saa Lejerforeningen begyndte at sende Reklamer ud: Køb uanset Pris og Kvalitet hos Westerby, og det vil meget let blive Resultatet. Det forekommer mig, at den Overklassebolschevisme, som jeg den sidste Tid i nogen Grad har sporet hos Grundejerforeningerne og specielt i dette Tilfælde, er urimelig lidt paa sin Plads og til ubodelig Skade for en rolig og fornuftig Samfundsudvikling.

Jeg skal herefter forlade de københavnske Bestemmelser, og om Bestemmelserne for Provinsen skal jeg kun sige, at det forekommer mig, at de Bestemmelser, der træffes her, paa naturlig Maade udbygger Lejeaagerbestemmelsen, idet der paa de Steder, hvor det gennem Aarene har vist sig at være nødvendigt, gives nogle reviderende og regulerende Bestemmelser. Jeg kan altsaa for mit Vedkommende tiltræde dem.

Paa mit Partis Vegne og i Overensstemmelse med, hvad jeg her har fremført, skal jeg tilsige en saglig Forhandling om det foreliggende Lovforslag, idet jeg udtaler det bedste Haab om, at det maa lykkes at opnaa Enighed om en for Husejerne tilfredsstillende og for Lejerne betryggende Huslejlov i saa god Tid som muligt.

Hans Hansen: Spørgsmaalet om Huslejlovens Bortfald tror jeg man i nogen Grad maa betragte paa samme Maade, som hvis man tænker sig, der forelaa Forslag om Ophævelse af den sociale Forsorgslovgivning. Jeg føler mig ikke overbevist om, at de ærede Ordførere, der har henvist til Restriktionernes Bortfald i Provinsen og til, hvor lidt der egentlig er sket i ugunstig Retning for Lejerne her, har Ret i, hvad de paa Grundlag heraf har sagt om de københavnske Forhold, thi netop Opretholdelsen i København af mere omfattende Restriktioner og af strengere Tilflytningsbestemmelser skaber Fare for, at der her vil ske større Ting, hvis man ophæver Boligrestriktionerne. Som Forholdene i Øjeblikket ligger, tror jeg ikke, det er muligt betingelsesløst at ophæve Boligrestriktionerne i København.

En æret Ordfører sagde, at et æret konservativt Medlem af dette høje Ting skulde have udtalt sig for, at Grund- og Husejerne skal have Lov til at udnytte Konjunkturstigningen. Selv om det nævnte ærede Medlem havde sagt, at han vilde udnytte den

fulde Konjunkturstigning, kunde jeg til en vis Grad give ham Tilslutning, vel at mærke, naar der kun var Tale om at udnytte den Konjunkturstigning, som Ejerretten til almindelige arbejdsskabte Værdier betinger, men hvis man skal have Lov til at udnytte Konjunkturstigningen fuldt ud, hvad det ærede Medlem jo slet ikke har taget Sigte paa, forekommer det mig, at man med god Grund kan stille op derimod, at saa skal man ikke have Lov til at udnytte den Stigning af Grundens Værdi, der har fundet Sted i den samme Restriktionsperiode. Det har været nævnt i Dag, at der var Fare for en Huslejstigning paa 10—15 pCt., eller en ekstraordinær Gevinst for de nuværende københavnske Hus- og Grundejere, der kapitaliseret andrager 300 Mill. Kr. Saa vidt jeg kan se, svarer det nogenlunde til den Stigning, der i samme Tidsrum har været af de københavnske Grundværdier. Nu er jeg klar over, at man kan ikke kombinere en Boliglov for København med en Grundværdistigningsafgift, fordi en saadan naturligvis maa være generel for hele Landet. Hvis det skal være berettiget at indkassere Konjunkturstigning, kunde jeg godt gaa med til at lade det faa tilbagevirkende Kraft, naar man samtidig indkasserer den Stigning, der har været paa Grundværdien. Husejerne maa derfor gerne disponere over Stigningen i deres Ejendomme, men Samfundet skal indkassere Renten af den Grundværdistigning, der har fundet Sted, thi saa vil nemlig det rette Forhold komme frem. Forskellen i Pris ved i Øjeblikket at opføre et Hus i Storkøbenhavn og ude i Landet ligger i Virkeligheden kun i Grundens Værdi. Jeg ved meget vel, at man kunstigt har opretholdt ogsaa andre Priser gennem den forøgede Magt, man har tillagt Fagforeningerne, og at man gennem kunstige Pristal har forhindret os i at komme ned paa rimelige Bolig- og Byggepriser, men at gaa med til at skabe aaben Plads for et virkelig naturligt Boligbyggeri, derved at man lader det virkelige Pristal komme frem, nemlig det, som Tilbud og Efterspørgsel til enhver Tid fastsætter, ligger jo ikke indenfor det foreliggende Lovforslags Omraade.

Hvis man vil ophæve Boligrestriktionerne, vilde jeg tro, det maatte ske under rimeligt Hensyn til de Forhold, hvorunder vi har levet indtil i Dag. Jeg tror ikke, det er muligt at ophæve Boligrestriktionerne uden passende Overgangsbestemmelser. Man kunde f. Eks. til at begynde med ophæve Restriktionerne for de største Lejligheder og efterhaanden gennem en Aarrække fortsætte nedad, indtil man naaede ned til Forret-